

DE HAVEN IN!

Da's mannenwerk! Met zulk een storm het schip de haven binnenbrengen, als alle machten der natuur zich verzetten en u toeroepen: Laat af, nieteling, wat zoudt gij willen beginnen tegen ons!

Zie, een schip sturen is zoo'n kunst niet. Ge ziet in onze vaarten vaak genoeg een kleinen jongen aan het roer zitten, terwijl zijn vader de schuit voortboomt, bochten om, onder bruggen door, andere schepen voorbij. De jongen luistert slechts naar wat zijn vader hem toeroept: Dezen kant het roer! Anderen kant het roer! En als hij een opmerkelijke jongen is, heeft hij gauw begrepen, wanneer hij het roer naar rechts en naar links moet wenden en wanneer hij het recht kan houden. En op onze tallooze binnenwateren, vaarten en rivieren en meren, wemelt het van schuiten en bootjes, geboomd, getrokken, of ook zeilend en laveerend, terwijl de mannen, die daar het roer houden in vaste hand, volstrekt geen zeelieden zijn; 't zijn mannen van den akker, maar dezelfde hand grijpt „den roerstok en den ploeg,” en voert het vaartuig veilig waar het wezen moet.

Zoo'n kunst is sturen niet.

Jawel, als ge op een binnenwater zijt, waar de golven zich niet verheffen, waar zij hoogstens vriendelijk kabbelen tegen den boeg en in schuine lijnen een spits vormen, welker achterste deelen het oeverriet doen buigen. Ja, als er geen wind is, die zijn kracht uitoefent tegen uw zin, hoogstens een zacht briesje, dat geen sterk drukken tegen het roer noodig maakt. Ja, als er geen stroomen zijn, die verraderlijk het voorste of het achterste deel van uw schip aangrijpen om het zijwaarts te duwen, zoodat het schijnt, alsof het naar het roer niet meer luistert.

Maar vermeerder eens uw snelheid. Stoom eens met een vaart van tien of twaalf knopen*) een kanaal door, en het is al gedaan met uw stuurmanskunst. De voorwaartsche beweging van uw schip doet in de smalle vaart een tegenbeweging ontstaan, die den kop van uw schip links of rechts tegen den wal wil drukken, en zoodra ge daar eenigszins aan toegeeft, hebt ge 't verloren. Uw schip moet lijnrecht varen en de tegenwerkende kracht precies in tweeën snijden. Bij uw rustig spelevaren herstelt ge gemakkelijk uw fouten, maar hier moogt ge geen fouten maken.

En kom eens op zee, en ge zult zien, dat er nog heel wat anders kijken komt. Daar stuurt ge volgens het kompas, en de man, die aan het stuurrad staat, heeft slechts te zorgen, dat de richtingslijn van het schip, die in het kompasshuis is aangegeven, geheel overeenstemt met de richting, die de stuurman heeft verordend. Niet het sturen, maar het verordenen is daar de moeilijkheid. Op het wijde cirkelvlak, overspannen door den halven bol van den hemel, is geen punt, waarnaar ge u kunt richten. Dat punt bestaat dus enkel in uw besef, als vrucht van uw onderzoek. Ge hebt met uw sextant de breedte en met uw chronometer de lengte bepaald; gij weet waar ge zijt en uw kaart zegt u waar ge heen moet; ge weet derhalve de richting. Maar als ge die richting onnadenkend volgt, komt ge toch niet waar ge zijn wilt, want de wind duwt uw lichte schip in de eene richting, de stroom in een andere. Die wind verandert voortdurend in kracht en in richting, en oefent dus steeds een anderen invloed uit op den gang van uw schip. Het sturen moge daar geen kunst zijn, het bepalen van de richting vordert veel kennis en veel nadenken.

Maar toch, dat is een werk, dat geleerd kan worden, en

*) Drie op een uur gaans.

dat geleerd wordt door velen. Talloos zijn de schepen, die in de richtinglooze zee hun koers vervolgen, en die toch komen voor de haven der begeerte. Doch vóór de haven is nog niet er in. Hoevele havens hebben hun ondiepten, hun zandbanken, hun rotsen. Havens bevinden zich dikwijls aan den mond eener rivier, en dat is goed, want dan is het achterland gemakkelijk bereikbaar. Maar de rivier is de vijand van de haven, door het slijk en het puin, dat ze neerwerpt, waar haar water botst tegen dat van de zee, juist aan den ingang van de haven. Drijvende tonnen en bakens wijzen u de ondiepe plaatsen, vuurtorens duiden u de richting aan, en men wil u desnoods de haven van onder water verlichten, opdat ge nauwkeurig weet, waar het veilig is voor u.

Maar wat, indien de storm losbreekt met toemelooze woede! Wanneer de golven zich hoog verheffen en in kokend schuim torenhoog opspatten tegen de havenhoofden, vanwaar ze terugklotsen tegen de opvolgende golf. Door die woeste branding moet gij door. Het spattende schuim vormt een sluier van droppelen, waarvoor ge de oogen zoudt willen sluiten en toch niet moogt, en waardoor u het uitzicht belemmerd wordt op de voorwerpen, die u den rechten koers zouden wijzen. En die golven, voor- en achteruitrollend, brekend tegen elkander, grijpen om beurten uw schip met hun reuzenarmen en werpen het heen en weder, drijven het uit den koers, zoodat het naar links en naar rechts wil. Uw nietige menschenhand aan het kleine stuurwiel moet dan sterker zijn dan de kracht der golven. Door uw kracht kunt ge die niet overheerschen; wat is menschenmacht tegenover het geweld der baren? Ge moet heerschen door uw beleid; ge moet op het rechte oogenblik ingrijpen en rechts en links wenden, onophoudelijk veranderend. En als ge juist uw schip tusschen de hoofden hebt, dan wacht u het moeilijkst oogenblik; het voorschip komt in water, dat betrekkelijk stil is, dat alleen maar een beweging heeft de haven in, gelijk de beweging van uw schip is; maar het achterschip, dat nog buiten de hoofden is, ontvangt den laatsten nijldigen druk van de golven, van ter zijde. En die stoot werpt bij 't binnenvaren van de haven het schip tegen het havenhoofd te pletter! Is 't niet waar, dat zoo menig schip schipbreuk lijdt juist in de haven?

Gij, die 't besturen van een schip zoo licht acht, zoudt ge 't roer liever niet uit handen geven? Zoudt ge 't niet toevertrouwen aan een, die 't beter kan dan gij?

Dat doen onze bevaren stuurlieden zonder zich te schamen. Ze kennen niet alle ondiepten en klippen, niet alle stroomen en draaikolken, niet alle nukken en grillen van alle mogelijke havens ter wereld. Dat kan niet gevorderd worden. Och, als 't stil en rustig weer is, dan kunnen ze het schip wel binnenbrengen, maar is de zee boos en de wind ruw, dan hijschen ze gaarne de loodsvlag. Dan komt de man aan boord, die deze haven kent, en die sturen kan, die mannenwerk kan verrichten. De loods is de stuurman voor de haven; zijn geoefend oog, zijn nauwkeurige kennis en zijn vaste greep zijn het, waaraan ge uw schip moet toevertrouwen, zal er iets van u terecht komen. Wat zoudt gij uitvoeren bij zulk een strijd der elementen, gij, zonder oefening, zonder ervaring, zonder kennis van het gevaar!

En zou het op de levenszee anders zijn? Zoudt gij daar uw eigen schip kunnen sturen? Ach, gij kent de klippen niet en de gronden, de stroomingen niet en de stormen, gij weet niet, hoe onverwacht de rukwinden van den Booze in uw zeilen vallen en uw ranke schip in den grond boren. Laat daarom af, van zelf uw schip te sturen; geef het roer over aan den Loods, die de haven kent en den weg weet, die de kracht der stormen heeft ervaren en weet hoe zwak uw scheepje is. Laat het Hem gerust over; Hij brengt uw schip binnen door storm en nacht, door branding en schuim.

A. L.

